

צוותי הסברה בחופים - דף מידע

במסגרת המלחמה בפלסטיק, הכריזו בשנת 2018 "צלול" ועיריית הרצליה על פרויקט "עיר ללא פלסטיק", במסגרתו בוצעו מגוון פעילויות לצמצום השימוש בפלסטיק חד פעמי בכל רחבי העיר (משרדי העירייה, מערכת החינוך, עסקים בעיר ובחופים, משרדים, בתי אבות, בתי כנסת ועוד).

ברקע למהלכי שינוי ההרגלים, ניתן הסבר קצר למגיעים לחופי הרחצה באשר לנוקי השימוש בפלסטיק חד פעמי ומה ניתן לעשות:

מה רע בפלסטיק חד פעמי?

- השימוש בפלסטיק חד פעמי הוא לפרק זמן קצר במיוחד (של דקות ולפעמים שניות). לאחר מכן הוא מושלך לפח, או במקרה הגרוע יותר לשטחים הפתוחים ולחופי הים. אלא שהפלסטיק אינו מתכלה. מכאן, **שכל פריט של פלסטיק שמושלך (כוס, צלחת, מזלג) יתכלה רק בעוד עשרות עד מאות שנים.**
- **בישראל 92% מהפסולת המושלכת בחופים ומגיעה לים עם הרוח והגלים היא פלסטיק חד פעמי (לעומת העולם שם המספרים עומדים על 58%).**
- מחקרים מוכיחים שעד 2025 יהיו בים יותר פיסות פלסטיק מיצורים ימיים ושעד 2050 יהיו יותר חלקיקי פלסטיק מדגים (משקלית).
- הנזק שעושה הפלסטיק לים: מתפורר לחלקים קטנים - **מיקרו פלסטיק (פיסות בגודל מיקרוסקופי), הנאכלות ע"י בעלי חיים ימיים שטועים לחשוב שמדובר במזון וכתוצאה מכך נחנקים ומתים.**
- ישראל שיאנית בשימוש בפלסטיק חד פעמי, יחד עם ארה"ב. בכל שנה אנחנו משליכים לפח או לטבע כ-4.5 מיליארד כוסות חד פעמיות וכמות זהה של צלחות, כוסות וסכו"ם.
- הפלסטיק מגיע בסופו של דבר גם לגופנו באמצעות הדגים שאנחנו אוכלים, באמצעות מלח שמקורו בים, שתיה מבקבוקים חד פעמיים וכד'. מחקרים מוכיחים שהפלסטיק פוגע בפיריון גם בקרב בני אדם.
- מחקר פסולת שערכה "צלול" בחוף הים של הרצליה מצא שהציבור מביא איתו לחוף כמות עצומה מוצרי פלסטיק שאין בהם תועלת, ובראשן כוסות חד פעמיות. כמו כן נמצא כי על כל חמישה פריטי פסולת נמצאה כוס חד פעמית - כ-20% ממספר הפריטים בחוף. אנחנו רוצים לצמצם את השימוש באופן משמעותי ולמנוע את הגעת הפלסטיק לים!

מה אנחנו ממליצים? לא להביא לים פלסטיק מיותר!!!

- ✓ במקום בקבוקי משקה מפלסטיק – בקבוקים רב פעמיים או גריקנים.
- ✓ במקום כוסות חד פעמיות – כוסות רב פעמיות.
- ✓ במקום כלים חד פעמיים – כלים רב פעמיים.
- ✓ במקום שקיות – תיקים/סלים רב פעמיים.
- ✓ אריזות ריקות של חטיפים להחזיר הביתה ולהשליך לפח הכתום ולא להשליך לפח על החוף (בפח מחטטים בעלי חיים).
- ✓ בדלי סיגריות לקחת עימכם ולעולם לא להשאיר בחול.

מספר דגשים שמתייחסים לשאלות ונושאים שאנשים בד"כ נוטים להעלות בהקשר של פלסטיק חד פעמי:

- למשתמשים בכוסות קרטון במקום פלסטיק שקוף- חשוב להסביר שגם כוס קרטון מצופה גם בשכבת פלסטיק (אמנם יותר דק) אבל לכוס ה"יתמימה" הזאת גם לוקח 50 שנה להתכלות- הרי אי אפשר לשתות מנייר מגולגל מבלי שהנוזל יישפך ולכן חייבים ציפוי פלסטיק.

למחזרים - לתת חיזוק חיובי, יופי שמחזרים, אבל לומר שמחזור הוא לא הפתרון אלא "פלסטר". כמובן שכל מוצר שהשתמשנו ולא ניתן לשימוש חוזר חשוב ביותר להשליך בפחי המיחזור המתאימים, אבל הרעיון הוא להפחית את הצריכה במקור. כלומר- לא להמשיך לרכוש עוד ועוד מוצרים ובקבוקי משקה רק בגלל שמשליכים אותם למיחזור או מביאים אותם לסופר לקבל פיקדון ומשם הם יגיעו למיחזור. אין מה לעשות עם כל כך הרבה פלסטיק שהגיע למיחזור. העובדות מדברות על כך שהעולם טובע במוצרים האלה ורק אחוזים קטנים מכל זה אכן ממוחזר (מכל מיני סיבות מורכבות- כדאיות, ריבוי חומרים שקשה להפרידם וכו'). לכן הרעיון הוא להפחית שימוש במקור- להפחית את הכמויות הנצרכות מלכתחילה- "בתחילת הצינור", אז לא יהיה צורך לטפל בכמויות הלא נגמרות האלה בקצה "הצינור".

- אפשר לספר על ארבעת ה R'ים: שינוי הרגלי הצריכה שלנו צריך להיות כזה שקודם כל:
 - REFUSE-מנסים להימנע משימוש- משתמשים ברב פעמי.
 - REDUCE -מפחיתים שימוש.
 - REUSE -עושים שימוש חוזר בקופסאות ובבקבוקים בהם השתמשנו.
 - RECYCLE -אם אין ברירה ואי אפשר להשתמש שוב - ממחזרים.

כמה מילים על צלול

עמותת צלול הוקמה בשנת 1999 במסגרת המאבק לסגירת כלובי הדגים של החקלאות הימית במפרץ אילת. כיום צלול היא העמותה המובילה את המאבק למען הפסקת זיהום הנחלים, למען הפסקת זיהום הים על-ידי קידוחי הגז והנפט וזיהום על-ידי פלסטיק ובעיקר פלסטיק חד פעמי.

ניתן לעשות שאלון ידע קצרצר ולשבח את העונים נכון:

שאלה	תשובה
בתוך כמה שנים יתכלה בקבוק שהשארנו על החוף?	1,000 שנה
בכמה כוסות חד פעמיות משתמשים ישראלים	4.5 מיליארד
באיזה מקום אנחנו בעולם בשימוש בכלים חד פעמיים?	שיאנים לצד ארה"ב
באיזו שנה יהיו בים יותר חלקיקי פלסטיק מיצורים ימיים?	2050
מה צריך להביא לים במקום כוסות פלסטיק?	כוסות רב פעמיות
מה אחוז הפלסטיק החד פעמי בתוך הפסולת הנמצאת על החופים בישראל	92%